

त्रो ऽन्यो लघुर्भवति शुद्ध एककलः । अयमर्थः । स गुरुर्भवति । कि-
मात्मकः । द्विमात्रो मात्रद्वयघटितः । कीदृशो लेखनीयः । वक्रो
दात्राकारः । वक्रादिषु चेत्यनुस्वारः स कः । दीर्घो ह्रस्वेतरः । तेन
प्लुतो ऽपि गुरुः । आकारादिकप्रभृति संध्यक्षराणि गुह्यणि । अपरः ।
तथा विन्दुयुतो वर्णो गुरुः । संयुक्तपरो यस्येति वङ्गव्रीहिः । यथा

er mit Anuswara versehen ist, am Ende der Verszeile ist der kurze von beliebiger Währung (anceps): jeder andere Vokal ist leicht (kurz), gerade, einmässig."

Was hier von der Währung des Vokals gelehrt wird, gilt auch von der Silbe, dessen eigentlichen Schallkörper der Vokal bildet. Der Inder geht bei der Bestimmung der Währung der Silben von der Kürze (मात्रा, कल „*mora*“) aus. Der *leichte* Vokal enthält *eine* Kürze, ist एकमात्र, एककल „*einmässig*“: der *schwere* oder *lange* Vokal enthält deren zwei, ist द्विमात्र, द्विकल „*zweimässig*“ und führt daher auch den Namen जुमल (युगल). Von dem metrischen Zeichen der Kürze (|) heisst jener शुद्ध „*gerade*“ und dieser von dem Zeichen der Länge (ऽ) वक्र „*krumm*“. संजुतपरो ist *Bah* d. i. ein Vokal, auf den eine Konsonantenverbindung (संयुक्त) folgt, also positionslang. Çrutab. 2 wird fälschlich संयुक्ताद्यं gelesen d. i. ein Vokal mit *vorhergehender* Konsonanten-*gruppe*, lies संयुक्ताद्यं । Die Länge einer an sich kurzen, aber mit Anuswara versehenen Silbe (विन्दुयुत) sehen wir in unserm Drama noch beobachtet, in späterer Zeit gilt dieselbe Silbe für beliebig (वैकल्पिक) und wenn der Anuswara keine Kraft der Verlängerung haben soll, pflegt auch wohl das Aufhebungszeichen (॰) gesetzt zu werden, was endlich zur gänzlichen Vertilgung des Nasals führte. Der Uebergang von त in ल (पालिग्रा = पातित) ist dem Leser unseres Drama's noch neu, in der Sprache Pingala's jedoch ganz geläufig. — Der Nominativ kann je nach Bedürfniss des Versmasses auf eine Länge (गुह) oder eine Kürze (लङ्) ausgehen. — Das Versmass ist *Uggāhā*.

$\begin{array}{ccccccc|c} \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & 30 \\ \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & \_ & 30 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{ccccccc|c}} \right\} 60 \text{ K.}$